

HARCERSKIE GROBY

**CZŁONKOWIE I SYMPATYCY SZCZEPU „PUSZCZA”,
KTÓRZY ODESZLI NA WIECZNĄ WARTĘ
I SPOCZYWAJĄ NA CMENTARZU PARAFIALNYM W NIEPOŁOMICACH**

ARLET HENRYK	5	LISIECKA JANINA	24
BIELAWSKA ELEONORA	7	LISIECKI MAREK	25
BIERNAT TADEUSZ	6	ŁAPAJ JANUSZ	26
CHYRA PIOTR	9	ORZEŁ MARCIN	28
CIOŚ JANINA	10	PIEKŁO WOJCIECH	30
HELIASZ JÓZEF	13	PTAK WŁADYSŁAW	29
KLIMA TERESA	15	RERUTKIEWICZ MARIA	32
KLIMA ANDRZEJ	16	RZADKOSZ JÓZEF	31
KLUZIK ADAM	17	SETNER HELENA	33
KLUZIK IWONA	18	SONDEL MARIA	34
KNYCH ZOFIA	19	WAWRECZKO KATARZYNA	12
KOPEĆ KRZYSZTOF	20	WCISŁO WŁADYSŁAW	35
KORABIK WOJCIECH	21	WOJAS KRZYSZTOF	36
KOZA MARCIN	22	WRÓBLEWSKI KAZIMIERZ	37
KOZIŃSKA URSZULA	23	ZIELONKA ANTONI	38

SPOCZYWAJĄ NA INNCH CMENTARZACH

BIENIASZ WIESŁAW	4	ORCZYKOWSKI DOMINIK	27
FERSTER MARIAN	11	ZIMNAL ELŻBIETA	39
HOROWITZ BOGDAN	14	ŻARNIK WIESŁAW	40

INNE WAŻNE GROBY I MIEJSCA NA CMENTARZU W NIEPOŁOMIACH

GRÓB CZERMAK EMANUEL	43
MONUMENT KS. JERZY POPIEPUSZKO	42
TABLICA PAMIĄTKOWA HOROWITZ BOGDAN	14
KWATERA WOJSKOWA	44

KOŁO PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA

STOWARZYSZENIE BYŁYCH INSTRUKTORÓW, WYCHOWANKÓW I SYMPATYKÓW SZCZEPU PUSZCZA
UL. PARTYZANTÓW 15, 32-005 NIEPOŁOMICE, POLSKA

[HTTP://SZCZEPPUSZCZA.PL/](http://szczeppuszcza.pl/)

KONTO BS WIELICZKA, O/NIEPOŁOMICE 74 8619 0006 0060 0600 1560 0001

ORGANIZACJA POŻYTKU PUBLICZEGO 1.5% KRS: 0000103777

WYDANIE PIERWSZE, 2024 ROK

„OJCZYŻNA TO ZIEMIA I GROBY. NARODY TRACĄĆ PAMIĘĆ, TRACĄĆ ŻYCIE”.

/ FERDYNAND FOCH /

OD POCZĄTKU DZIAŁANIA SZCZEPU „PUSZCZA” HISTORIA RUCHU HARCERSKIEGO I NARODOWA TRADYCJA STAŁY SIĘ ŹRÓDŁEM WYZNAWANYCH WARTOŚCI I DROGOWSKAZEM W WYCHOWANIU KOLEJNYCH POKOLEŃ.

JUŻ W PIERWSZYM ROKU DZIAŁALNOŚCI 1 LISTOPADA WYSTAWILIŚMY WARTY HONOROWE NA WOJSKOWEJ KWATERZE NIEPOŁOMICKIEGO CMENTARZA. TAK SIĘ DZIEJE DO DZIŚ. JEDNĄ Z PIERWSZYCH ŚPIEWANYCH W SZCZEPIE PIEŚNI BYŁ „MARSZ STRZELCÓW” Z POWSTANIA STYCZNIOWEGO 1863 ROKU - „HEJ, STRZELCY, WRAZ, NAD NAMI ORZEŁ BIAŁY, A PRZECIW NAM ŚMIERTELNY STOI WRÓG /... / WIĘC GOTUJ BROŃ I KULE BIJ GŁĘBOKO, O OJCÓW GRÓB BAGNETÓW POOSTRZ STAŁ”.

DLATEGO GRÓB 18 LETNIEGO EMANUELA CZERMAKA - POWSTAŃCA STYCZNIOWEGO SPOCZYWAJĄCEGO NA NASZYM CMENTARZU STAŁ SIĘ MIEJSCEM GDZIE ROZPOCZYNAŁY SIĘ PATRIOTYCZNE GRY TERENOWE I GDZIE CO ROKU ZAPALAMY W ŚWIĘTO ZMARŁYCH ZNICZE. PO UJAWNIENIU ZABÓJSTWA KS. JERZEGO POPIEŁUSZKI W 1984 ROKU ZAPALILIŚMY POD JEGO WÓWCZAS PROWIZORYCZNYM UPAMIĘTNIENIEM ZNICZE I CZYNIMY TO CO ROKU.

Z BIEGIEM CZASU NA CMENTARZU ZACZĘŁY POJAWIAĆ SIĘ GROBY NASZYCH SYMPATYKÓW, INSTRUKTORÓW I HARCERZY. OD KILKUNASTU LAT W PRZEDDZIEŃ 1 LISTOPADA OBCHODZIMY NASZE „HARCERSKIE GROBY” ZAPALAMY NA NICH ZNICZE Z EMBLEMATEM SZCZEPU. W ZWIĄZKU Z TYM, ZE Z KAŻDYM ROKIEM PRZYBYWA NA TEJ TRASIE KOLEJNYCH MIEJSC POSTANOWILIŚMY JE SPISAĆ DODAJĄĆ KRÓTKIE NOTKI O OSOBACH, KTÓRE TAM SPOCZYWAJĄ. MAMY ŚWIADOMOŚĆ, ŻE BĘDZIE ICH Z KOLEJNYMI LATAMI PRZYBYWAĆ. BĘDZIEMY JE DODAWAĆ DO TEGO SPISU.

MAMY NADZIEJĘ, ŻE TEN REJESTR BĘDZIE SŁUŻYŁ KOLEJNYM POKOLENIOM HARCERSKIM WŁĄCZAJĄC JE W SZTAFETĘ PAMIĘCI, UCZĄC SZACUNKU DLA POPRZEDNIKÓW NA SZLAKU HARCERSKIEJ SŁUŻBY.

**SYMPATYCY
I CZŁONKOWIE
SZCZEPU
„PUSZCZA”**

Arlet Henryk

☼ .....

† .....

LEŚNIK, PRZEDWOJENNY HARCERZ, ZŁOŻYŁ PRZYRZECZENIE
W DRUŻYNIE HARCERSKIEJ W BIELSKU, ZASTĘPOWY. LEŚNICZY
W LEŚNICTWIE HYSNE, GDZIE OD 1979 R. ROZPOCZĘLIŚMY
ORGANIZOWAĆ ZŁAZY ZASTĘPÓW.

UDOSTĘPNIŁ RÓWNIEŻ SZCZEPOWI GAJÓWKĘ NA POSZYNCIE.
W 1990 R. PRZESZEDŁ NA EMERYTURĘ.

ODZNACZONY ODZNAKA „POMOCNE RĘCE”.

Biernat Tadeusz

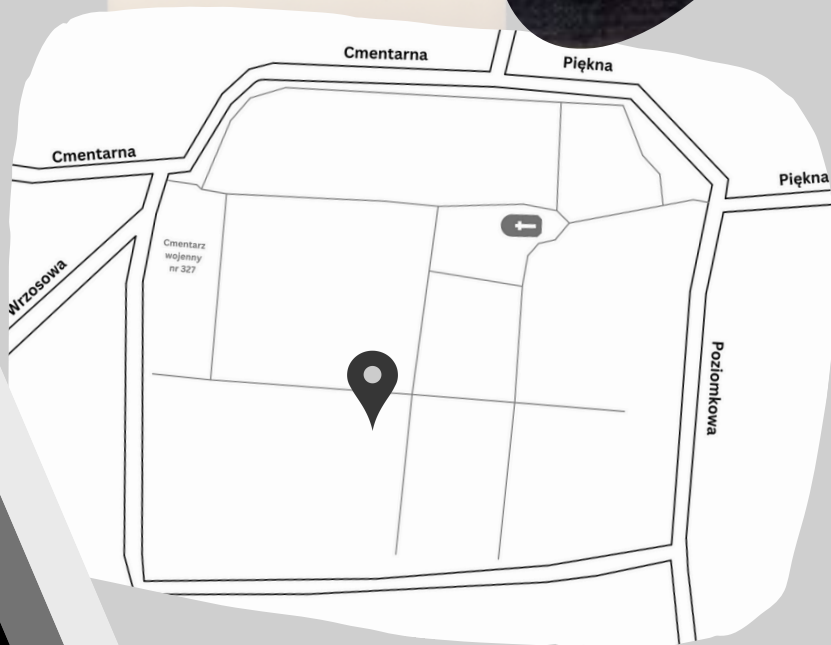
☼ 1906

† 1.05.1988

PEDAGOG I SPOŁECZNIK, PRZEDWOJENNY HARCERZ, ZAŁOŻYCIEL I WIELOLETNI DYREKTOR LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W NIEPOŁOMICACH.

WSPIERAŁ NASZE ŚRODOWISKO OD JEGO POWSTANIA, UCZESTNICZYŁ W IMPREZACH I UROCZYSTOŚCIACH SZCZEPU.

ODZNACZONY ODZNAKĄ „POMOCNE RĘCE”.

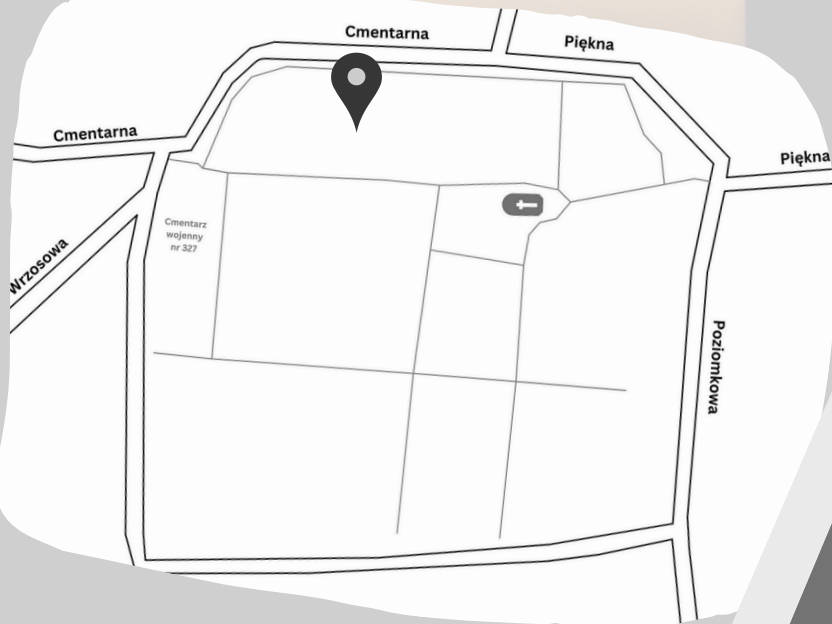

Bielawska Eleonora

☼ 1912

† 2003

PRZEDWOJENNA HARCERKA, UCZESTNICZKA ZLOTU W SPALE
W 1935.

Bieniasz Wiesław

☼ .....

† 2001

BYŁY WICEDYREKTOR ZAKŁADU TRANSPORTU PRZEMYSŁU
DROBIARSKIEGO W NIEPOŁOMICACH, KTÓRY BYŁ ZAKŁADEM
OPIEKUŃCZYM SZCZEPU. ZAPALONY TURYSTA, KAJAKARZ
I WĘDKARZ.

ODZNACZONY ODZNAKĄ „POMOCNE RĘCE”.

Chyra Piotr

☀ 01.07.1974

† 02.09.2000

HARCERZ 3 NDH NIEPOŁOMNI, ZASTĘP "WILKI", POLICJANT,
ZGINAŁ PEŁNIĄC SŁUŻBĘ.

Cioś Janina

☼ 21. 05.1924

† 12. 01.2018

CIOŚ JANINA / Z DOMU WCISŁO / – ZUCHNA W GROMADZIE ZUCHOWEJ „SŁONECZNE PROMYKI”, W 1938 R. ZŁOŻYŁA PRZYRZECZENIE HARCERSKIE W DRUŻYNIE IM. EMILII PLATER. CZŁONEK KPH, PEŁNIŁA FUNKCJĘ SEKRETARZA STOWARZYSZENIA KPH.

Z WYKSZTAŁCENIA KSIĘGOWA, PRACOWAŁA W BANKU SPÓŁDZIELCZYM W NIEPOŁOMICACH. ODZNACZONA ODZNAKĄ „POMOCNE RĘCE”.

Ferster Marian

☼ 03.10.1929

† 11.10.2009

HARCERZ KRAKOWSKIEJ „CZARNEJ 13-TKI”. BYŁY DYREKTOR ZAKŁADU TRANSPORTU PRZEMYSŁU DROBIARSKIEGO W NIEPOŁOMICACH, OD 1979 R. ZAKŁADU OPIEKUŃCZEGO SZCZEPU „PUSZCZA”. W LATACH 50. UKOŃCZYŁ WYDZIAŁ SAMOCHODOWY POLITECHNIKI KRAKOWSKIEJ JAKO INŻYNIER, A W LATACH 60-TYCH STUDIOWAŁ NA WYDZIALE MASZYN HUTNICZYCH AGH W KRAKOWIE I UKOŃCZYŁ STUDIUM PEDAGOGICZNE DLA NAUCZYCIELI SZKÓŁ ZAWODOWYCH, W KTÓRYCH PRACOWAŁ PONAD 30 LAT.

PEŁNIŁ TEŻ FUNKCJE KIEROWNICZE W BRANŻY SAMOCHODOWEJ. JUŻ W 1947 ROKU WSTĄPIŁ DO POLSKIEGO TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO, A POTEM NALEŻAŁ DO PTTK, KTÓREMU BYŁ WIERNY DO KOŃCA. W LATACH 50. BYŁ TEŻ JEDNYM Z CZŁONKÓW ZAŁOŻYCIELI KRAKOWSKIEGO JAZZ CLUBU, A W LATACH 60., RAZEM Z ADAMEM BALONEM, W ZRZESZENIU SPORTOWYM „BUDOWLANI” ORGANIZOWAŁ IMPREZY TURYSTYCZNE, JEDNAK JEGO PASJĄ BYŁY GÓRY, A SZCZEGÓLNIE TATRY I PRZEWODNICTWO.

SPOCZYWA NA CMETARZU RAKOWICKIM W KRAKOWIE.

ODZNACZONY ODZNAKĄ „POMOCNE RĘCE”.

Wawreczko Katarzyna

KATARZYNA WAWRECZKO WIELOLETNIA "OPIEKUNKA" KLUCZA DO
HARCÓWKI, SPOCZYWA W GROBOWCU RODZINY WIMMERÓW.

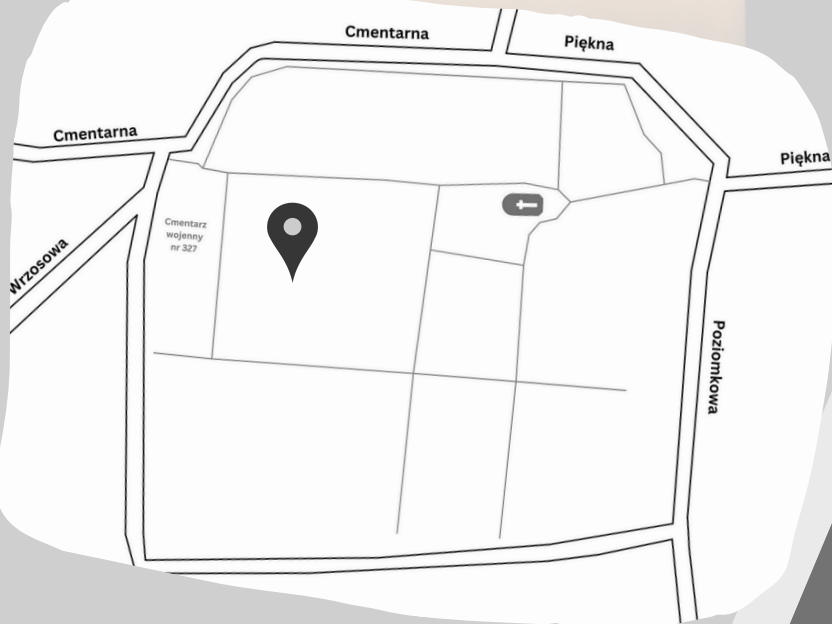
Heliasz Józef

☼ 24.02.1934

† 31.03.2009

PEDAGOG I SPOŁECZNIK. DYREKTOR ZBIORCZEJ SZKOŁY GMINNEJ
W NIEPOŁOMICACH, PRZY KTÓREJ POD JEGO OPIEKĄ POWSTAŁ
NASZ SZCZEP.

ODZNACZONY ODZNAKĄ „POMOCNE RĘCE”.

Horowitz Bogdan

☼ 01.03.1968

† 19.05.2018

ZUCH Z „WESOŁYCH MISIÓW”, JEDNEJ Z PIERWSZYCH GROMAD W SZCZEPIE. HARCERZ, ZASTĘPOWY „BUKÓW” I PRZYBOCZNY 3 NDH „NIEPOŁOMNII”.

M.IN. ZAJMOWAŁ SIĘ REJESTRACJĄ SĄDOWĄ STOWARZYSZENIA KPH.

PRZYBOCZNY I DRUŻYNOWY 1 NDW „WATRA”. CZŁONEK KPH. POCHOWANY NA CMENTARZU W BATOWICACH W KRAKOWIE.

NA CMENTARZU W NIEPOŁOMICACH ZNAJDUJE SIĘ TABLICA POŚWIĘCONA JEGO PAMIĘCI.

Klima Teresa

☀ 18.05.1949

† 06.08.2021

SYMPATYK SZCZEPU "PUSZCZA" SZCZEGÓLNIIE 5 NDH "GAWRA".

15

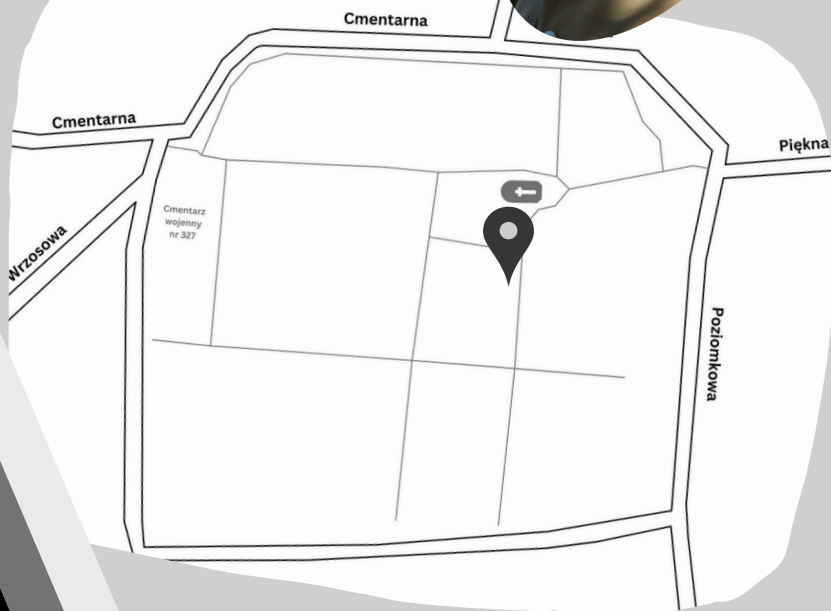
Klima Andrzej

☼ 08.11.1945

† 14.12.2020

SYMPATYK SZCZEPU W SZCZEGÓLNOŚCI 3 NDH NIEPOŁOMNI,
CZŁONEK KPH. M.IN. WRĘCZAŁ SZTANDAR DLA SZCZEPU.

ODZNACZONY ODZNAKĄ “POMOCNE RĘCE”

Kluzik Adam

☼ 19.05.1937

† 17.11.2012

NAUCZYCIEL FIZYKI, DYREKTOR LO W NIEPOŁOMICACH,
SYMPATYK SZCZEPU.

Kluzik Iwona

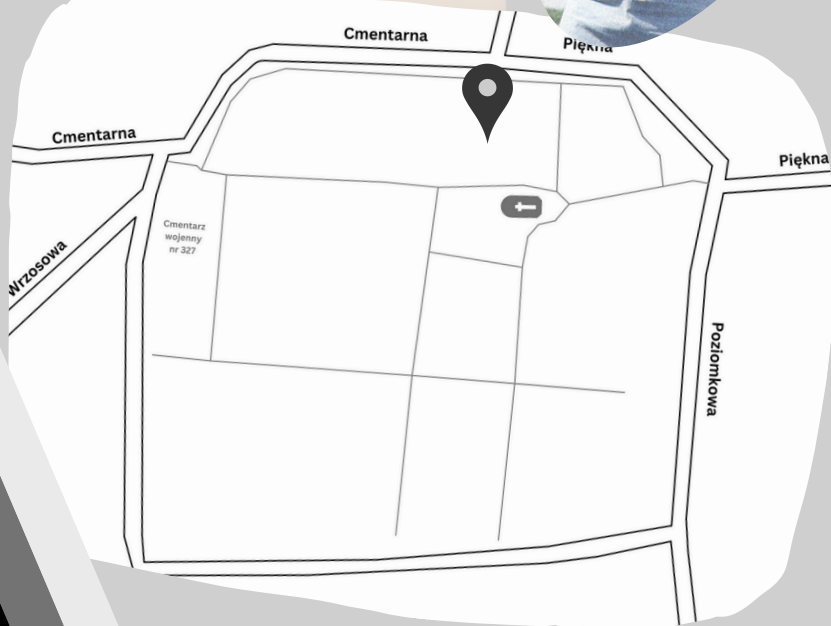
☼ 22.06.1966

† 03.07.2018

PRZEWODNIK, ZUCHNA, HARCERKA, ZASTĘPOWA, WIELOLETNIA INSTRUKTORKA: DRUŻYNOWA GROMADY ZUCHOWEJ „MUCHOMORKI” (1980 - 1983), Z-CA KOMENDANTA SZCZEPU D/S KWATERMISTRZOWSKICH (1984 - 1988), KOMENDANTKA SZCZEPU (1988 - 1990).

W KADRZE LICZNYCH OBOZÓW I ZIMOWISK. CZŁONEK KPH. Z WYKSZTAŁCENIA TECHNIK - EKONOMISTA. PRACOWAŁA JAKO INSPEKTOR DS. PŁAC W UMIG W NIEPOŁOMICIE.

ODZNACZONA ODZNAKA „POMOCNE RĘCE”.

Knych Zofia

☼ 03.12.1925

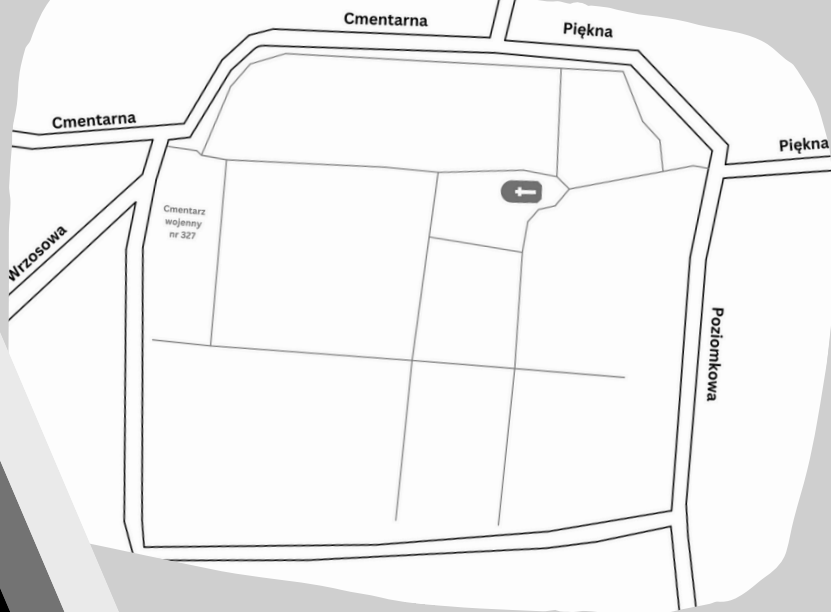
† 10.09.1997

PRZEDWOJENNA HARCERKA.

Kopec Krzysztof

HARCERZ 3 NDH NIEPOŁOMNI.

20

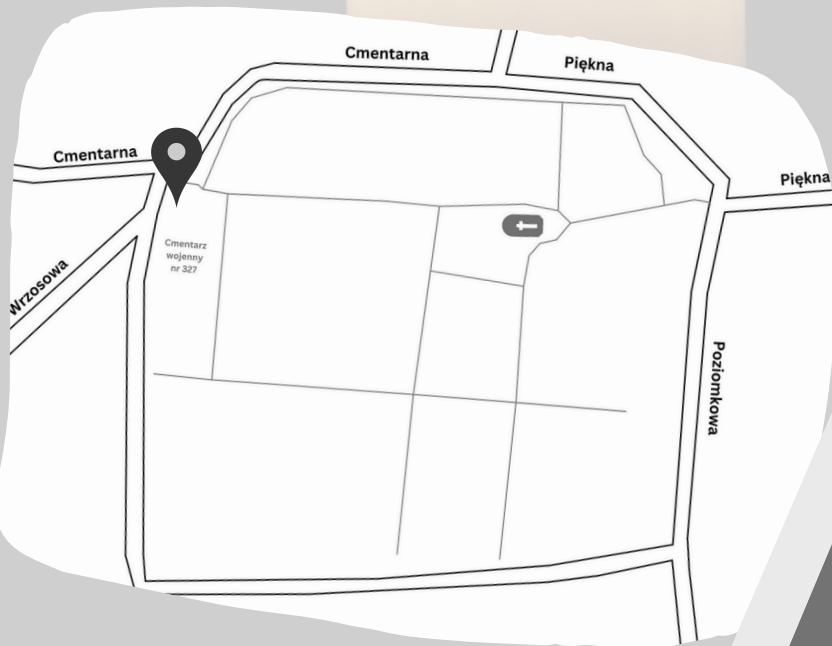
Korabik Wojciech

☼ 13.07.1992

† 25.12.2013

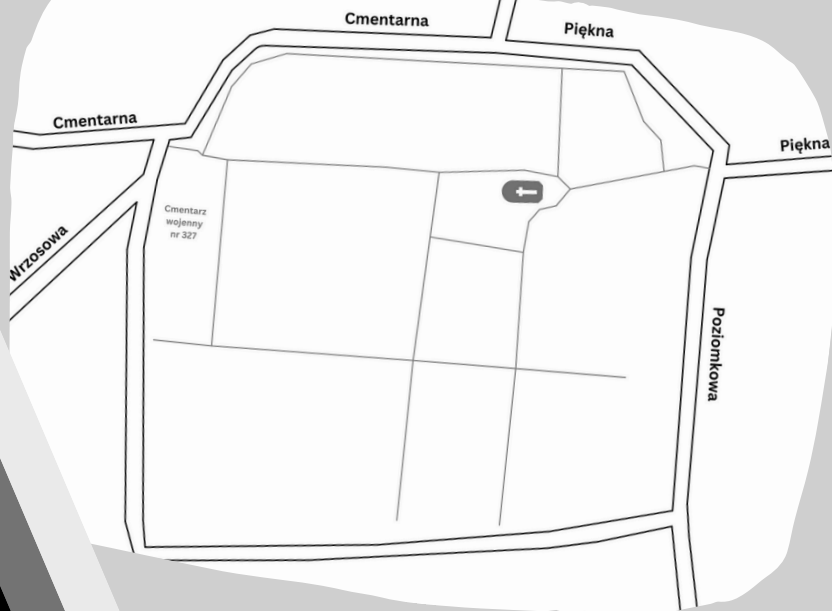
PRZEWODNIK, HARCERZ 3 NDH NIEPOŁOMNI (.....), ZASTĘPOWY(.....),
PRZYBOCZNY I DRUŻYNOWY (.....) TEJ DRUŻYNY.

STUDENT KRAKOWSKIEJ POLITECHNIKI.

Koza Marcin

HARCERZ 3 NDH NIEPOŁOMNI, ZASTĘP "GIBIELE".

Kozińska Urszula

☼ 28.09.1961

† 09.01.2011

PIELĘGNIARKA, SYMPATYK SZCZEPU, NA WIELU
ZIMOWISKACH I OBOZACH PEŁNIŁA FUNKCJĘ PIGUŁY.

Lisiecka Janina

☼ 12.04.1919

† 24.10.1987

PEŁNIŁA FUNKCJĘ SZEFOWEJ KUCHNI NA NASZYCH PIERWSZYCH ZIMOWISKACH I OBOZACH.

ODZNACZONA ODZNAKĄ „POMOCNE RĘCE”.

Lisiecki Marek

☼ 11. 08.1959

† 22.02.2020

PRZEWODNIK, DRUŻYNOWY DRUŻYNY ZUCHOWEJ
„NIEPOŁOMICKIE ZUCHY”, A NASTĘPNIE KOEDUKACYJNEJ DRUŻYNY
HARCERSKIEJ „NIEPOŁOMNII”.

Łapaj Janusz

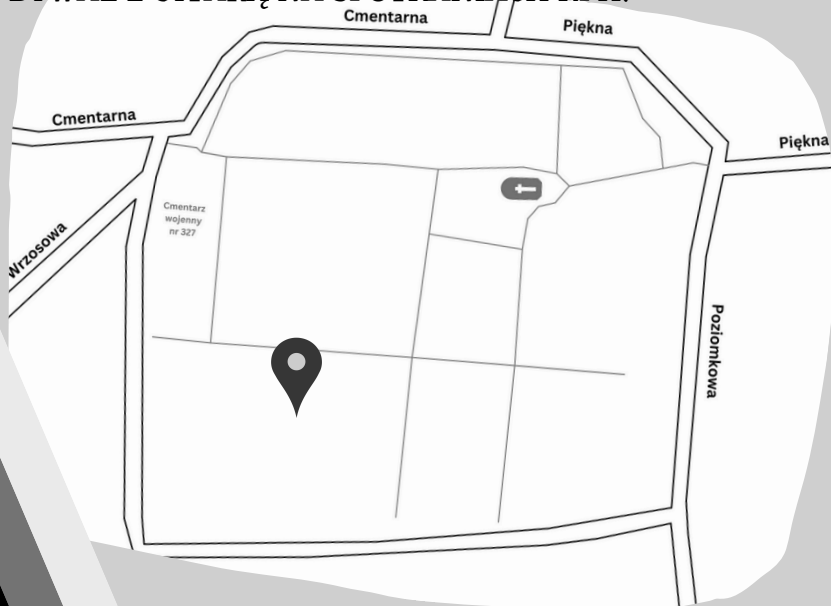
☼ 25.05.1957

† 05.10.2024

PODHARCMISTRZ ABSOLWENT LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W NIEPOŁOMICACH. NALEŻAŁ DO GRONA WSPÓŁZAŁOŻYCIELI SZCZEPU. DRUŻYNOWY 1 NDH "WATRA" (1976 - 1978). OBOŹNY NA PIERWSZYM ZIMOWISKU W STRÓŻY (1977) I PIERWSZYM OBOZIE STAŁYM W ŚNIETNICY (1977).

NASTĘPNIE OBOŹNY NA OBOZIE NJ. MIKASZEWO K.AUGUSTOWA (1980). WSPÓŁORGANIZATOR I ZŁAZU ZASTĘPÓW (1979) I OBOŹNY II ZŁAZU ZASTĘPÓW (1980). NASZ GITARZYSTA I WSPÓŁAUTOR ŚPIEWNIKA SZCZEPU „PUSZCZA” 1976-1996”.

W OSTATNICH LATACH WRÓCIŁ DO NASZEGO KRĘGU. BRAŁ UDZIAŁ W DWÓCH JESIENNYCH WYPRAWACH, PEŁNIŁ DYŻURY W OŚRODKU HARCERSKIM, BYWAŁ Z GITARĄ NA SPOTKANIACH KPH.

Orczykowski Dominik

✧ 29.06.1928

† 19.03.2024

HARCMISTRZ, HARCERZ RZECZPOSPOLITEJ.
ZAKONNIK ZGROMADZENIA OJCÓW KAPUCYNÓW.
KAPELAN HARCERZY I LOTNIKÓW. ODZNACZONY ODZNAKĄ
„POMOCNE RĘCE”. URODZIŁ SIĘ 29 CZERWCA 1928 ROKU
W DROHOBYCZU. ZMARŁ 19 MARCA 2024 ROKU W KRAKOWIE. KAPELAN,
DUSZPASTERZ, HARCERZ I INSTRUKTOR HARCERSKI. MIŁOŚNIK LOTNICTWA
I SKAUTINGU A PRZEDE WSZYSTKIM LUDZI.

PRZEZ PONAD 40 LAT TOWARZYSZYŁ SZCZEPOWI „PUSZCZA” NA NASZEJ
HARCERSKIEJ DRODZE. ODPRAWIŁ WE WRZEŚNIU 1982 ROKU PIERWSZĄ
POŁOWĄ MSZE ŚW W ROCZNICĘ POWSTANIA SZCZEPU W PUSZCZY
NIEPOŁOMICKIEJ PRZY „DOMKU PSZCZELARZY / KOŁO „CZARNEJ
WODY”/OBDARZONY TYTUŁEM HONOROWEGO

CZŁONKA SZCZEPU „PUSZCZA” DO KOŃCA ZACHOWAŁ NASZĄ ZIELONĄ
CHUSTĘ CHOĆ JEGO MACIERZYSTYM ŚRODOWISKIEM BYŁY
KRAKOWSKIE SZCZEPY LOTNICZE.

KRÓTKIE GAWĘDY OJCA DOMINIKA PAMIĘTA KILKA
POKOLEŃ NASZYCH HARCERZY I HARCEREK. „POGODNY ORLIK”
DOBRY DUCH ODWIEDZAJĄCY NAS NA OBOZACH I ZŁAZACH.
WZÓR REALIZACJI HARCERSKIEJ SŁUŻBY W ŻYCIU
CODZIENNYM ORAZ HARCERSKIEGO BRATERSTWA.

SPOCZYWA NA CMENTARZU W KRAKOWIE OLSZANICY.

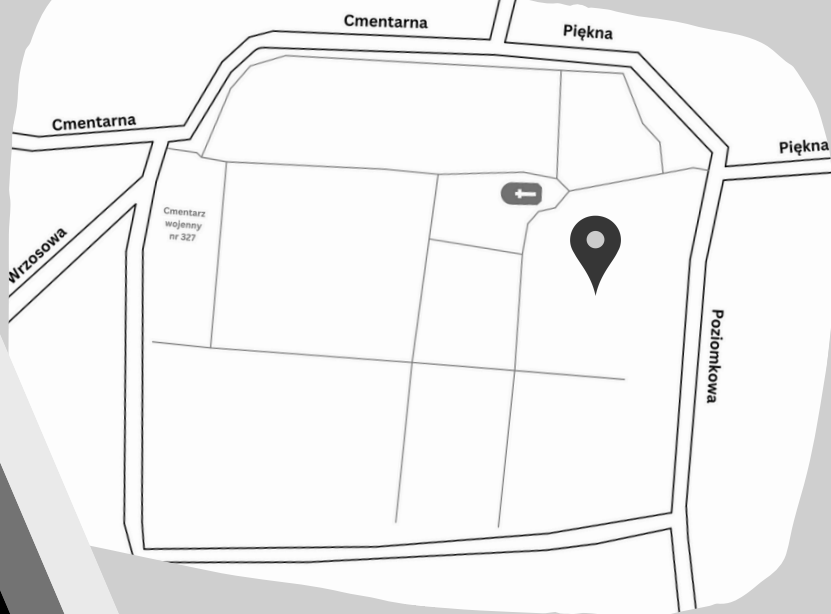
ODZNACZONY HONOROWĄ ODZNAKĄ „POMOCNE RĘCE”.

Orzeł Marcin

☀ 11. 06.1987

† 24.09.2010

HARCERZ 3 NDH NIEPOŁOMNI.

Ptak Władysław

☼ 02.06.1936

† 19.03.2008

SYMPATYK SZCZEPU, KIEROWNIK INSPEKTORATU OŚWIATY
W NIEPOŁOMICACH.

Piekło Wojciech

☼ 28.12.1979

† 29.05.2008

HARCERZ 3 NDH NIEPOŁOMNI

30

Rzadkosz Józef

† 10.2004

KS. JÓZEF RZADKOSZ – DZIEKAN DEKANATU NIEPOŁOMICZKIEGO
I PROBOSZCZ PARAFII W NIEPOŁOMICACH W LATACH 1987 - 2004

CZŁONEK KPH.

ODZNACZONY ODZNAKĄ „POMOCNE RĘCE”.

Rerutkiewicz

Maria

☀ 04.12.1022

† 21.05.2004

PRZEDWOJENNA HARCERKA.

Setner Helena

☼ 22.05.1926

† 04.03.1999

SYMPATYK SZCZEPU, DZIAŁACZKA POLSKIEGO TOWARZYSTWA
GIMNASTYCZNEGO "SOKÓŁ".

Sondel Maria

☼ 08.09.1949

✝ 22.07.2007

PRZEWODNIK, DRUŻYNOWA VII DRUŻYNY HARCEREK
IM. NARCYZY ŻMICHOWSKIEJ (1963–67). PEDAGOG, DYREKTOR
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W NIEPOŁOMICACH.

CZŁONEK KPH. ODZNACZONA ODZNAKĄ „POMOCNE RĘCE”.

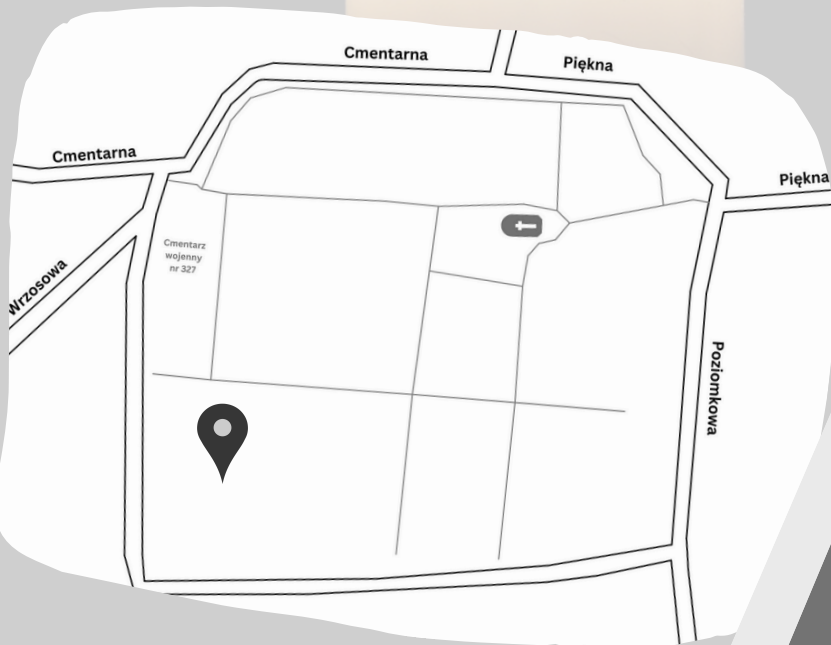

Wcisło Władysław

☼ 19.09.1919

† 09.05.1984

PRZEDWOJENNY HARCERZ, DRUŻYNOWY GROMADY ZUCHOWEJ.

Wojas Krzysztof

☼ 08.08.1965

† 22.11.1990

HARCERZ 2 NDH "LEŚNI LUDZIE".

Wróblewski Kazimierz

☀ 18.06.1926

† 25.11.2018

HARCERZ RZECZYPOSPOLITEJ, W ZHP (1937–1947), W LATACH 1941–1945 W SZARYCH SZEREGACH, DRUŻYNOWY (1945–1947). OD 1993 R. ZASTĘPCA KOMENDANTA KRĘGU SZARYCH SZEREGÓW W MIELCU.

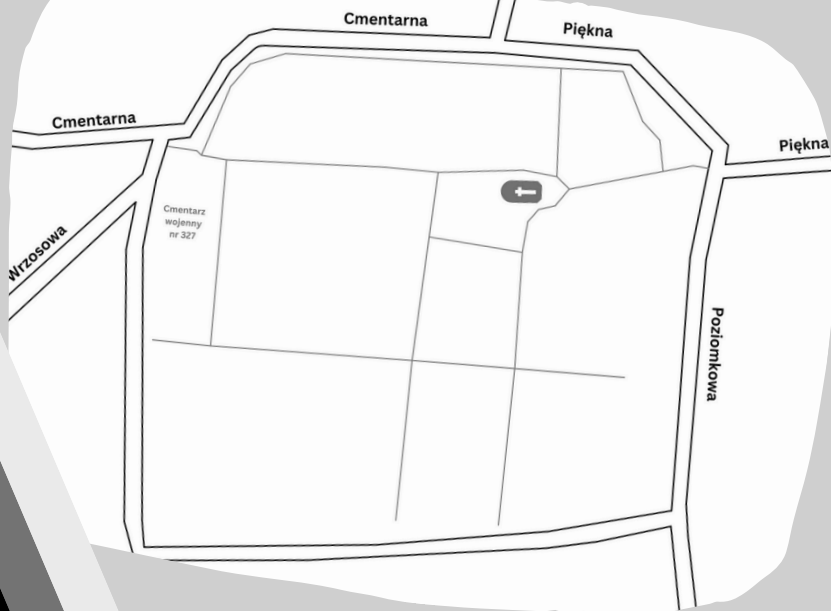
ABSOLWENT WYDZIAŁU LEŚNEGO UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO, PRACOWAŁ W LEŚNICTWIE DO PRZEJŚCIA NA EMERYTURĘ W 1991 R.

CZŁONEK KPH. ODZNACZONY ODZNAKĄ „POMOCNE RĘCE”

Zielonka Antoni

SYMPATYK SZCZEPU, POMAGAŁ PRZY KONSERWACJI I NAPRAWACH SZCZEPOWEGO SAMOCHODU.

Zimnal Elżbieta

☼ 27.07.1947

† 07.07.1997

BYŁA HARCERKA DRUŻYNY HARCERSKIEJ IM. EMILII PLATER
W NIEPOŁOMICACH, PRZYJĘŁA PRZYRZECZENIE HARCERSKIE.
CZYNNIE BRAŁA UDZIAŁ W OTRZYMANIU PRZEZ SZCZEP PUSZCZA
SZTANDARU W ROKU 1986.

CZŁONEK KPH.

ODZNACZONA ODZNAKĄ „POMOCNE RĘCE”.

POCHOWANA NA CMENTARZU PODGÓRSKIM W KRAKOWIE
W GROBIE RODZINNYM ZIMNALÓW.

Żarnik Wiesław

☼ .....

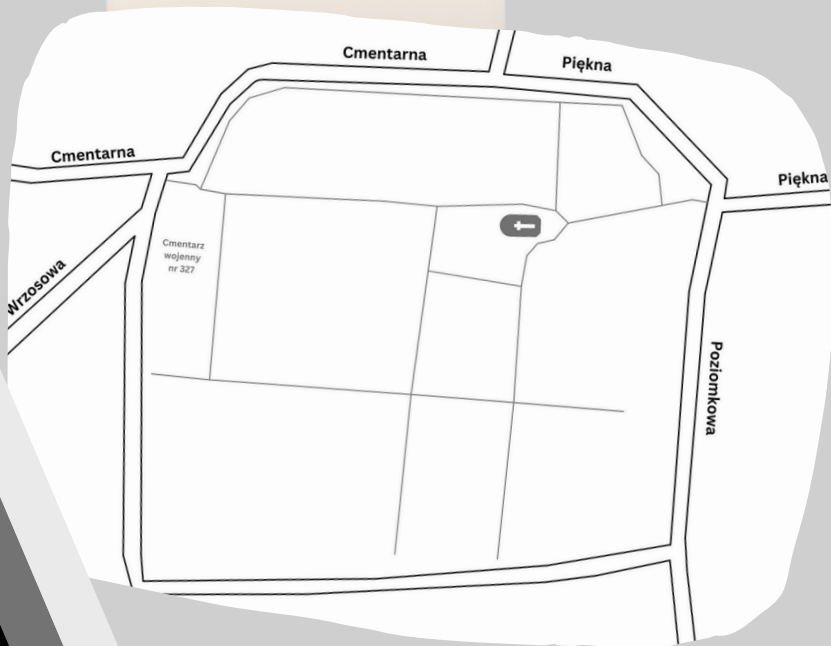
† 01.2006

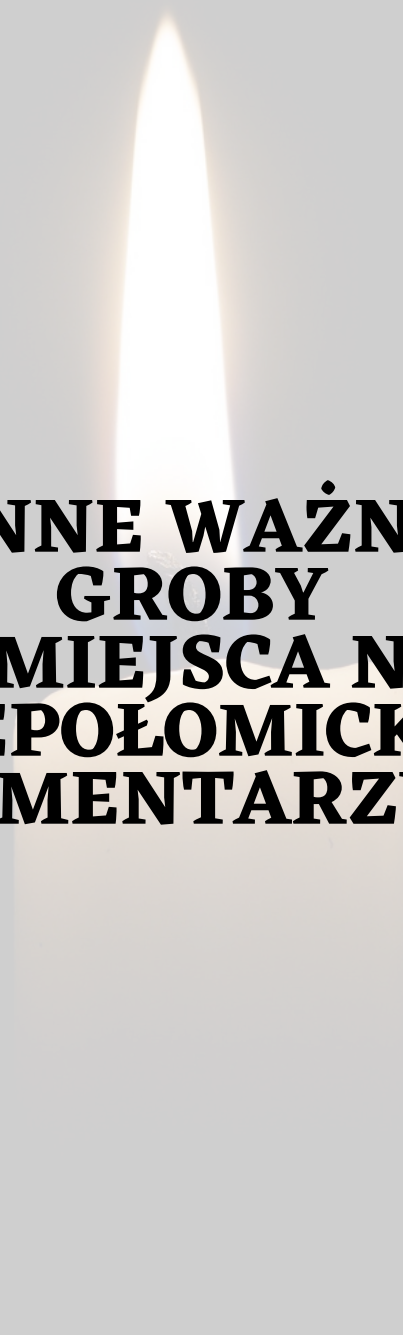
SYMPATYK SZCZEPU.

ABSOLWENT WYDZIAŁU CIEPŁOWNICTWA AGH, DYREKTOR
KRAKOWSKICH ZAKŁADÓW DROBIARSKICH W NIEPOŁOMICACH

AKTYWNIEN WSPIERAŁ BUDOWE NASZEGO ŚRODOWISKA.
SPOCZYWA NA CMENATRZU W WOLI BATORSKIEJ.

ODZNACZONY ODZNAKĄ „POMOCNE RĘCE”.

**INNE WAŻNE
GROBY
I MIEJSCA NA
NIEPOŁOMICKIM
CMENTARZU**

Ks. Jerzy Popiełuszko

☼ 14.09.1947

† 19.10.1984

KAPELAN "SOLIDARNOŚCI". ZAMORDOWANY
W 1984 ROKU PRZEZ FUNKCJONARIUSZY
SŁUŻBY BEZPIECZŃSTWA.

NA CMENTARZU W NIEPOŁOMIACH
ZNAJDUJE SIĘ JEGO SYMBOLICZNY MONUMENT.

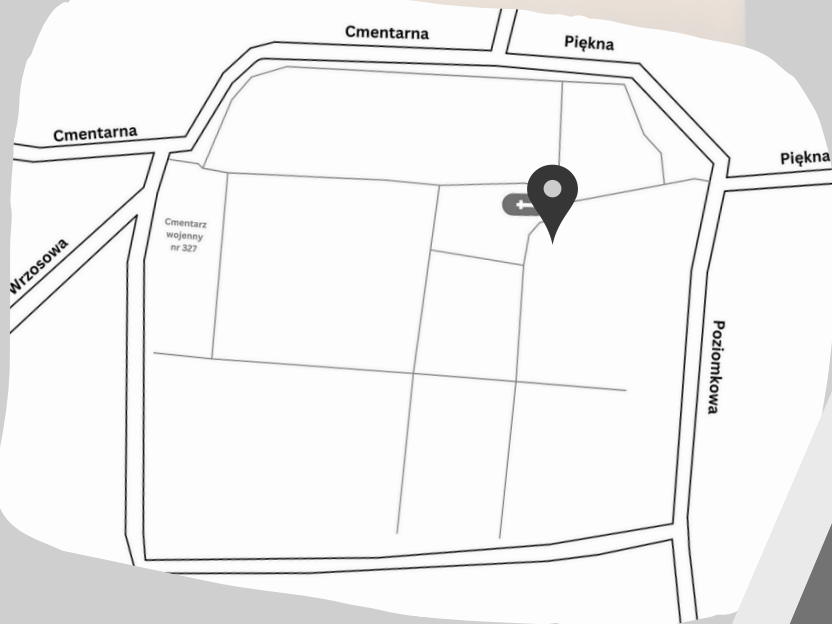

Czermak Emanuel

☼ 1844

† 15.08.1863

CZERMAK EMANUEL POWSTANIEC STYCZNIOWY -
INSKRYPCJA NA GROBIE: "TU SPOCZYWA POWSTANIEC Ś.P.
EMANUEL CZERMAK, ZABITY 15/8 1863 PRZEZ WOJSKA AUSTR.
PRZY PRZEJŚCIU GRANICY POD KOŚCIELISKAMI. CZEŚĆ JEGO
PAMIĘCI."

Kwatera wojskowa

TO JEDEN Z PONAD 400 ZACHODNIOGALICYJSKICH CMENTARZY WOJENNYCH ZBUDOWANYCH PRZEZ ODDZIAŁ GROBÓW WOJENNYCH C. I K. KOMENDANTURY WOJSKOWEJ W KRAKOWIE, NALEŻĄCY DO OKRĘGU IX BOCHNIA.

W 2010 ROKU CMENTARZ WYREMONTOWANO NADAJĄC MU WYGLĄD ZBLIŻONY DO PIERWOTNEGO. NEKROPOLIĘ NA PLANIE PROSTOKĄTA O POWIERZCHNI 390 M² ZAPROJEKTOWAŁ FRANZ STARK. ZNAJDUJĄ SIĘ NA NIM TRZY GROBY ZBIOROWE I 26 POJEDYNCZYCH. W LATACH TRZYDZIESTYCH XX WIEKU PRZENIESIONO TU PROCHY ŻOŁNIERZY POLEGŁYCH W 1914 ROKU. SPOCZYWA TU 57 AUSTRIAKÓW, ŻOŁNIERZY ARMII AUSTRO-WĘGIERSKIEJ I DZIEWIĘCIU ŻOŁNIERZY ARMII ROSYJSKIEJ, POLEGŁYCH W 1914 ROKU, A TAKŻE OŚMIU ŻOŁNIERZY WOJSKA POLSKIEGO POCHOWANYCH PO 1918 ROKU. ZNANE SĄ NAZWISKA 49 Z NICH.

WSPOMNIENIA

Wojciech Wróblewski wspomnienie - Iwona Kluzik / Karolczyk / „Karolina”

W PIĄTEK 6 LIPCA 2018. UCZESTNICZYLIŚMY W OSTATNIEJ DRODZE IWONY KLUZIK. OD KILKU LAT WALCZYŁA Z CHOROBA. JESZCZE 2 MAJA SPOTKALIŚMY SIĘ NA HARCERSKIM PIKNIKU. BYŁA ŚWIADOMA TEGO ŚMIERTELNEGO ZAGROŻENIA, ALE TAK JAK I WSZYSCY JEJ BLISCY, MIAŁA JESZCZE NADZIEJĘ. KAŻDA ŚMIERĆ PRZYWODZI SMUTEK, JEDNAK ODCZUWANY SZCZEGÓLNIE GDY ZABIERA BLISKICH ZBYT WCZEŚNIE. ŻEGNALI JĄ KOLEDZY I KOLEŻANKI Z URZĘDU MIASTA, W KTÓRYM PRZEPRACOWAŁA 27 LAT. ZNAJOMI I BLISCY ORAZ HARCERSKIE ŚRODOWISKO SZCZEPU PUSZCZA, Z KTÓRYM ZWIĄZANA BYŁA PRAWIE OD SAMEGO POCZĄTKU. GDY POWSTAWAŁ SZCZEP W 1976 ROKU MIAŁA 10 LAT.

JEJ PIERWSZY OBÓZ TO GRZECHYNIA W 1978 ROKU. PRZYRZECZENIE HARCERSKIE ZŁOŻYŁA 13 LUTEGO 1979 ROKU W SUCHEJ GÓRZE NA RĘCE PHM WOJCIECHA WRÓBLEWSKIEGO. NASTĘPNIE OBÓZ W SUCHEDNIOWIE, CZYLI ROK 1979 I OBÓZ NAD JEZIOREM MIKASZEWO W 1980 ROKU. OD ROKU 1980 PODJĘŁA SŁUŻBĘ INSTRUKTORSKĄ ORGANIZUJĄC GROMADĘ ZUCHOWĄ „MUCHOMORKI”, KTÓRĄ PROWADZIŁA DO 1983 ROKU, PRZEKAZUJĄC WYCHOWANKÓW DO DRUŻYN HARCERSKICH. OD 1984 DO 1988 ROKU PEŁNIŁA FUNKCJĘ ZASTĘPCY KOMENDANTA SZCZEPU DS. KWATERMISTRZOWSKICH. W LATACH 1988 – 1990 PEŁNIŁA FUNKCJĘ KOMENDANTKI SZCZEPU.

WERTUJĄC KARTY MONOGRAFII SZCZEPU ZNAJDUJEMY IWONĘ – DLA BLISKICH KAROLINĘ – W NOTATKACH I NA LICZNYCH FOTOGRAFIACH. W 1982 ROKU NA OBOZIE NAD JEZIOREM ZDRÓJNO KAROLINA BYŁA WRAZ Z MONIKĄ SZYWAŁĄ, MAŁGORZATĄ DYJACH, HALINĄ PIERÓG, EWĄ KLUZIK I SABINĄ SIEJĄ W ZASTĘPIE INSTRUKTORSKIM SKŁADAJĄCYM SIĘ Z KADRY DRUŻYN ZUCHOWYCH. NA INNYM ZDJĘCIU WIDZIMY JĄ W GRONIE LESZKA I BRONKA WĘGRZYNÓW ORAZ KRZYŚKA ŁYSKA Z TABLICĄ, KTÓRĄ HARCERSKA DELEGACJA WRĘCZYŁA OJCU ŚW. NA JASNEJ GÓRZE W 1983 ROKU. KAROLINA KOORDYNOWAŁA PRACĘ NAD RZYGOTOWANIEM TEGO SZCZEGÓLNEGO WOTUM. W 1984 ROKU NA ZŁOCIE KOMBATANTÓW 5 P.P. ARMII KRAJOWEJ I HARCERZY W SZCZAWIE KAROLINA ORGANIZOWAŁA AKCJĘ ZAROBKOWĄ POLEGAJĄCĄ NA KONSPIRACYJNYM WYKONANIU I ROZPROWADZENIU PAMIĄTKOWYCH PLAKIETEK. POŁOWĘ ZAROBIONYCH ŚRODKÓW PRZEZNACZYLIŚMY NA DZIAŁANIA STRUKTUR NIEZALEŻNEGO RUCHU HARCERSKIEGO, A DRUGĄ POŁOWĄ DOFINANSOWALIŚMY ZAKUP DLA SZCZEPU CUDU ÓWCZESNEJ TECHNIKI, CZYLI MAGNETOWIDU. Z OPISU PRÓB NA STOPNIE ČWIKI I PIONIERKI DOWIADUJEMY SIĘ, ŻE KAROLINA NAPISAŁA M.IN. PRACĘ NA TEMAT HISTORII HARCERSTWA POLSKIEGO W NIEMCZECH ORAZ ROZPRAWKĘ O „ZNACZENIU POWSTANIA STYCZNIOWEGO DLA ZACHOWANIA ŚWIADOMOŚCI NARODOWEJ”.

NA UROCZYSTOŚCI 10-LECIA SZCZEPU W INSTRUKTORSKIM POCZCIE FLAGOWYM WIDZIMY TRZY ÓWCZESNE ZASTĘPCZYNIĘ KOMENDANTA SZCZEPU: PHM EWĘ KLUZIK, PHM MAŁGORZATĘ MAZUR I PWD IWONĘ KAROLCZYK. W 1987 ROKU POSTANOWILIŚMY WYŚLAĆ ZABAWKI DO OŚRODKA DLA DZIECI TRĘDOWATYCH PROWADZONEGO W INDIACH PRZEZ KSIĘDZA MARIANA ŻELAZKO. KAROLINA PRZEZ KILKA MIESIĘCY WALCZYŁA Z URZĘDEM CELNYM, KTÓRY NIE CHCIAŁ PRZYJAĆ TEJ PRZESYŁKI. W KOŃCU DOPIĘŁA SWEGO.

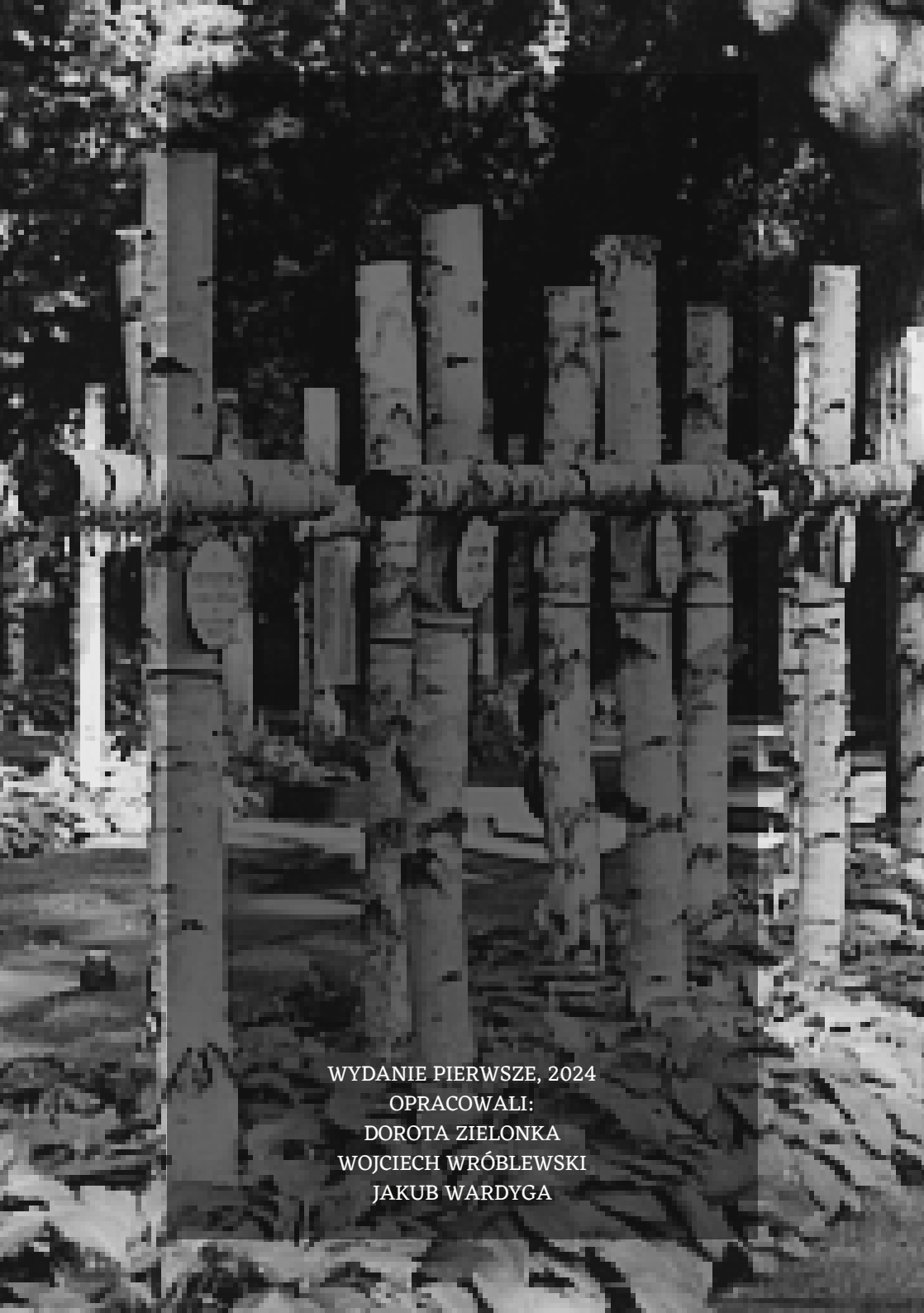
BO TAKA BYŁA WŁAŚNIE KAROLINA. SPOKOJNA, POGODNA, ALE UPARTA, ODPOWIEDZIALNA I NIEZWYKLE RZETELNA ORAZ ODDANA TEMU, CO ROBIŁA. W ROKU 1985 W TRAKCIE PRZYGOTOWAŃ DO OBOZU, NA KTÓRY MIELIŚMY RÓWNIEŻ ZABRAĆ SZCZEP „SŁOWIKI” Z KRAKOWA NA POŁUDNIU POLSKI OGŁOSZONO ZAGROŻENIE EPIDEMIĄ ŻÓŁTACZKI. W ZWIĄZKU Z TYM UKAZAŁO SIĘ ZARZĄDZENIE ZAKAZUJĄCE WAKACYJNYCH WYJAZDÓW POZA TERENY OBJĘTE EPIDEMIĄ. NIESTETY NIEPOŁOMICE ZNALAZŁY SIĘ W STREFIE ZAKAZANEJ. NATOMIAST KRAKÓW JUŻ NIE. JAK WIEMY, KAROLINA MIESZKAŁA ZARAZ ZA MOSTEM NA WIŚLE, CZYLI JUŻ W KRAKOWIE. W KILKA DNI POD JEJ ADRES PRZEMELDOWAŁO SIĘ KILKUDZIESIĘCIU UCZESTNIKÓW NASZEGO OBOZU ORAZ CAŁA KADRA. PO LATACH ŻARTOWALIŚMY, ABY SPRAWDZIŁA CZY WCIĄŻ KTOŚ NIE JEST JESZCZE ZAMELDOWANY POD JEJ ADRESEM.

PRZEBIEG JEJ SŁUŻBY INSTRUKTORSKIEJ JEST DOBRYM PRZYKŁADEM RZETELNEJ HARCERSKIEJ ROBOTY. DZIESIĘĆ LAT KOLEJNYCH ZADAŃ, NA KTÓRE SKŁADAJĄ SIĘ FUNKCJE: DRUŻYNOWEJ, KWATERMISTRZA SZCZEPU I KOMENDANTKI SZCZEPU. GDY SKOŃCZYŁA JEDNĄ PRACĘ, PODEJMOWAŁA KOLEJNE WIĘKSZE WYZWANIE. GDY PRZEKAZAŁA SWOJE ZUCHY DO DRUŻYNY HARCERSKIEJ PODJĘŁA SIĘ ZARZĄDZANIA CAŁYM PIONEM KWATERMISTRZOWSKIM. ROBIŁA TO SKUTECZNIE I RZETELNIE, Z WŁAŚCIWĄ SOBIE POGODĄ DUCHA I JEDNOCZEŚNIE DETERMINACJĄ ORAZ STANOWCZOŚCIĄ POZWALAJĄCĄ NA DYSCIPLINOWANIE SWOICH (CZASEM TRUDNYCH) PODKOMENDNYCH. KWATERMISTRZOSTWO OBOZÓW: NAD JEZIOREM LUBOWO, NAD JEZIOREM DŁUŻEK, NAD JEZIOREM WĘDROMIERZ, NAD JEZIOREM CZARNE, NAD JEZIOREM LUBIEWO, ZIMOWISKA SZCZEPU W CHOCHNI GÓRNEJ, ZIMOWISKA KRĘGU INSTRUKTORSKIEGO W LUBOMINIE, KOLONII ZUCHOWEJ NAD JEZIOREM LUBIEWO ORAZ CZTERO-LETNIA SYSTEMATYCZNA, ŚRÓDROCZNA PRACA NAD UTRZYMANIEM SZCZEPOWEGO MAJĄTKU I KWATERMISTRZOWSKIM ZABEZPIECZENIEM SZCZEPOWYCH IMPREZ TO DOROBEK, KTÓRYM MOGĄ SIĘ SZCZYCIĆ TYLKO NAJLEPSI INSTRUKTORZY. PONADTO DWA LATA KIEROWAŁA SZCZEPEM W BARDZO TRUDNYM OKRESIE, GDY Z PRZYCZYN LOSOWYCH ODESZŁA ZE SŁUŻBY CZĘŚĆ KADRY INSTRUKTORSKIEJ, A ŚRODOWISKO OPUSZCZAJĄC ZHP WCHODZIŁO W STRUKTURY NOWYCH ORGANIZACJI.

MIMO TAKIEGO WKŁADU PRACY, DOŚWIADCZENIA I WYMIERNYCH OSIĄGNIĘĆ KAROLINA ZAKOŃCZYŁA SWĄ SŁUŻBĘ INSTRUKTORSKĄ W STOPNIU PRZEWODNIKA. PRZYSZŁO JEJ BOWIEM DZIAŁAĆ W OKRESIE, W KTÓRYM NASZE ŚRODOWISKO WESZŁO W KONFLIKT Z WŁADZAMI POLITYCZNYMI, FORMALNIE WYPOWIEDZIAŁO POSŁUSZEŃSTWO

NAJWIĘZSZYM WŁADZOM ZHP, ODRZUCIŁO KOMUNISTYCZNĄ ROTĘ PRZYRZECZENIA WŁĄCZAJĄC SIĘ AKTYWNIEM W DZIAŁANIA NIEZALEŻNEGO RUCHU HARCERSKIEGO. ZAWIESZONO WIĘC NAM REALIZACJĘ PRÓB NA WYŻSZE STOPNIE INSTRUKTORSKIE. KAROLINA – PODOBNIEM JAK JESZCZE KILKA INSTRUKTOREK I INSTRUKTORÓW ODESZŁA ZE SŁUŻBY W STOPNIU PRZEWODNIKA, MIMO ŻE SPEŁNIAŁA WSZYSTKIE WYMAGANIA NA NAJWYŻSZY STOPIEŃ INSTRUKTORSKI HARCISTRZA.

ODESZŁA NA WIECZNĄ WARTĘ. POZOSTANIE W NASZEJ PAMIĘCI JEJ OBRAZ W HARCERSKIM MUNDURZE ORAZ CHARAKTERYSTYCZNE BRZMIENIE GŁOSU, GDY WYMAWIAŁA SŁOWA ZAWIERAJĄCE LITERĘ „R”.

WYDANIE PIERWSZE, 2024
OPRACOWALI:
DOROTA ZIELONKA
WOJCIECH WRÓBLEWSKI
JAKUB WARDYGA